

ایران نوشته

- دانلود نمونه سوالات امتحانی

- دانلود گام به گام

- دانلود آزمون گاج و قلم چی و سنجش

- دانلود فیلم و مقاله انگلیزی

- کنکور و مشاوره

IranTooshe.ir

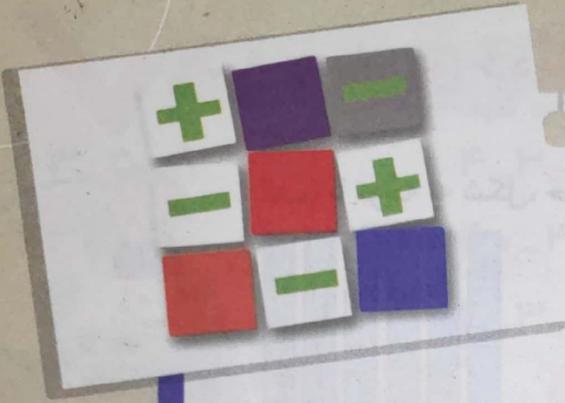
@irantooshe

IranTooshe

جمع و تفریق اعداد دو رقمی

آیا می‌دانید؟ در یک تیم فوتبال ۱۱ نفر در زمین مسابقه بازی می‌کنند و هر تیم می‌تواند ۷ نفر یار ذخیره داشته باشد. به این ترتیب برای هر مسابقه، یک تیم می‌تواند چند نفر را معرفی کند؟

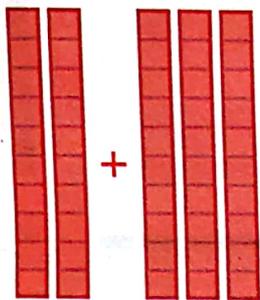
جمع و تفریق ده تایی

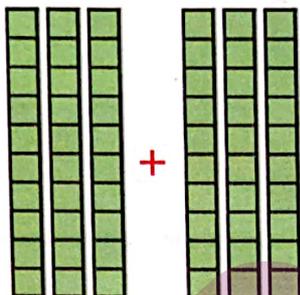
الف) با توجه به شکل، حاصل جمع و تفریق‌ها را پیدا کنید.

فعالیت

$$20 + 30 = 50$$

$$30 + 30 = 60$$

$$60 - 20 = 40$$

ب) با دسته‌های ده تایی که آموزگار به هر گروه می‌دهد، حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$$40 + 20 = 60$$

$$80 - 30 = 50$$

$$50 + 20 = 70$$

$$30 + 30 = 60$$

$$70 - 20 = 50$$

$$90 - 60 = 30$$

ج) حالا بدون استفاده از دسته‌های ده تایی (به صورت ذهنی) حاصل جمع و تفریق‌ها را بنویسید.

$$40 + 30 = 70$$

$$90 - 40 = 50$$

$$60 - 50 = 10$$

$$70 + 20 = 90$$

$$80 - 50 = 30$$

$$30 + 60 = 90$$

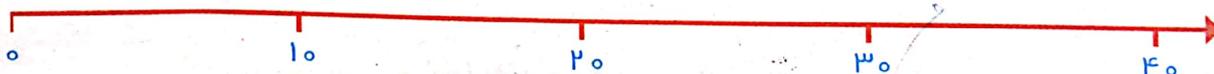
جمع و تفریق‌های بالا مانند جمع و تفریق‌های عددی یک رقمی است. $40 + 20$ را می‌توان گفت: ۴ دسته ده تایی و ۲ دسته ده تایی که می‌شود ۶ دسته ده تایی یا ۶۰.

کامل کن

به محور اعداد زیر نگاه کنید.

گاهی اوقات می‌توانیم محور را فقط با نوشتن دسته‌های ده تایی رسم کنیم.

عددهای محور را کامل کنید.

۱- حاصل جمع و تفریق‌ها را بنویسید.

$40 + 20 = 60$ $90 - 50 = 40$ $80 - 30 = 50$

$$\begin{array}{r} 30 \\ + 50 \\ \hline 80 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 10 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 70 \\ - 20 \\ \hline 50 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 80 \\ - 50 \\ \hline 30 \end{array}$$

۲- جاهای خالی را کامل کنید و سپس مانند نمونه یک تساوی بنویسید.

۲ دسته‌ی ده‌تایی به اضافه‌ی ۳ دسته‌ی ده‌تایی می‌شود ۵ دسته‌ی ده‌تایی.

$20 + 30 = 50$ یعنی

۷ دسته‌ی ده‌تایی منهای ۴ دسته‌ی ده‌تایی می‌شود ۳ دسته‌ی ده‌تایی.

$70 - 40 = 30$ یعنی

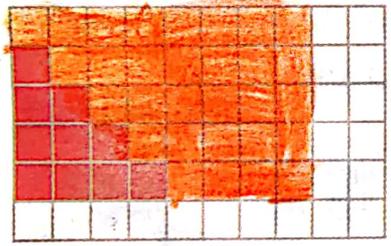
۲ دسته‌ی ده‌تایی به اضافه‌ی ۱ دسته‌ی ده‌تایی می‌شود ۳ دسته‌ی ده‌تایی.

$20 + 40 = 60$ یعنی

۸ دسته‌ی ده‌تایی منهای ۲ دسته‌ی ده‌تایی می‌شود ۶ دسته‌ی ده‌تایی.

$80 - 20 = 60$ یعنی

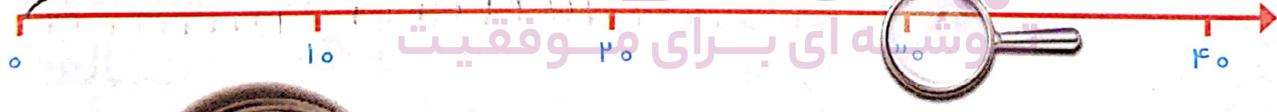
۳- مانند نمونه با رنگ کردن ۱۰ تا خانه، شکل‌های مختلف بسازید. هر بار از یک مداد رنگی استفاده کنید. چند تا دسته‌ی ده‌تایی درست کردید؟

گهر بود ما خیرند هر دو
سه نفر

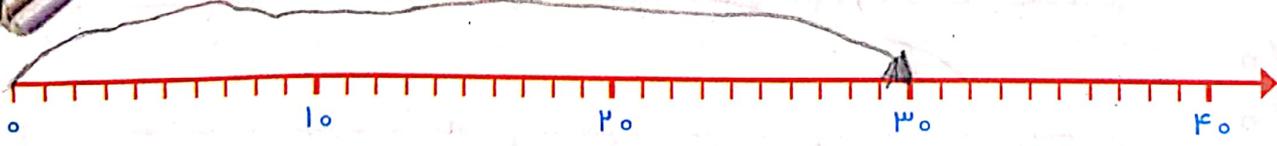
تقریب بزن

می‌خواهیم عدد ۳۲ را روی محور اعداد نشان دهیم.

می‌دانیم عدد ۳۲ بعد از عدد ۳۰ است. برای این که محل ۳۲ بهتر دیده شود، روی آن قسمت ذره‌بین گذاشته شده است. شما عدد ۳۲ را با علامت نشان دهید.

عددهای ۱۷، ۲۵ و ۳۲ را هم روی محور اعداد زیر نشان دهید.

جمع و تفریق

۱- با رسم شکل حاصل جمع ها و تفریق های زیر را به دست آورید.

$4 + 7 = 11$ ✓

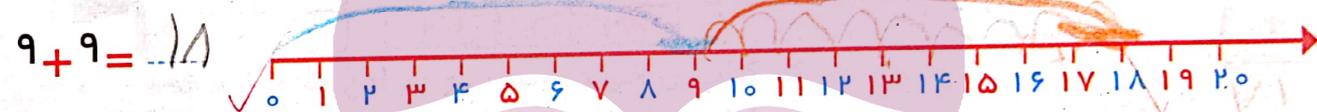
$6 + 6 = 12$ ✓

$12 - 8 = 4$ ✓

$14 - 7 = 7$ ✓

۲- با استفاده از محور جواب جمع ها و تفریق های زیر را به دست آورید.

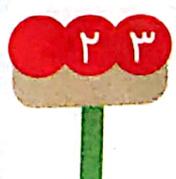

۳- با رسم چوب خط حاصل جمع ها را پیدا کنید.

$5 + 6 = 11$ ✓ $7 + 6 = 13$ ✓

$8 + 8 = 16$ ✓ $7 + 7 = 14$ ✓

برای پیدا کردن حاصل جمع و یا تفریق دو عدد یک رقمی راه های مختلفی وجود دارد. راه مورد علاقه شما کدام است؟ در این مورد با دوستان خود در کلاس گفت و گو کنید.

بلاصحت
۲۳

کار در کلاس

حاصل جمع و تفریق‌های زیر را از هر روشی که می‌خواهید، به دست آورید. روش خود را با روش دوستانتان مقایسه کنید.

$\begin{array}{r} 8 \\ + 9 \\ \hline 17 \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \\ + 5 \\ \hline 12 \end{array}$	$\begin{array}{r} 12 \\ - 9 \\ \hline 3 \end{array}$	$\begin{array}{r} 14 \\ - 6 \\ \hline 8 \end{array}$
$\begin{array}{r} 6 \\ + 9 \\ \hline 15 \end{array}$	$\begin{array}{r} 7 \\ + 6 \\ \hline 13 \end{array}$	$\begin{array}{r} 17 \\ - 8 \\ \hline 9 \end{array}$	$\begin{array}{r} 19 \\ - 9 \\ \hline 10 \end{array}$

۱- با رنگ کردن مربع‌ها و یا خط زدن مربع‌های رنگ شده، حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$\begin{array}{r} 8 \\ + 9 \\ \hline 17 \end{array}$	
$\begin{array}{r} 18 \\ - 9 \\ \hline 9 \end{array}$	
$\begin{array}{r} 17 \\ - 9 \\ \hline 8 \end{array}$	

فعالیت

۲- مانند نمونه جدول‌های جمع و تفریق را کامل کنید.

$3+4$

+	۴	۷	۵
۳	۷	۱۰	۸

+	۶	۷	۸	۹
۴	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳
۵	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴

-	۸	۷	۵	۲
۱۸	۱۰	۱۱	۱۳	۱۶
۱۵	۷	۸	۱۰	۱۲

برای جمع و تفریق کردن عددهایی که بیشتر از یک رقم دارند، نیاز دارید که جمع و تفریق اعداد یک‌رقمی را با سرعت انجام دهید. بهتر است با تمرین کردن آن‌ها را به خاطر بسپارید.

جدول‌های جمع و تفریق را کامل کنید. می‌توانید از محور زیر کمک بگیرید.

کار در کلاس

+	۵	۶	۷	۸	۹
۵	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴
۶	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۷	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶
۸	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷
۹	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸

-	۵	۶	۷	۸	۹
۱۵	۱۰	۹	۸	۷	۶
۱۶	۱۱	۱۰	۹	۸	۷
۱۷	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸
۱۸	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹
۱۹	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰

خانه‌های رنگی جمع‌های دوقلو را نشان می‌دهند.

۱- الف) بیشترین عدد یک رقمی و کمترین عدد یک رقمی را بنویسید.
ب) جدول‌های زیر را کامل کنید. بیشترین و کمترین حاصل جمع دو عدد یک رقمی را مشخص کنید.

تمرین

جمع دو عدد یک رقمی	$7+9$	$8+9$	$9+9$	جمع دو عدد یک رقمی	$0+0$	$0+1$	$1+1$
حاصل جمع	۱۶	۱۷	۱۸	حاصل جمع	۰	۱	۲

۲- امین ۹ صفحه از یک کتاب را خوانده است. او در این هفته ۸ صفحه‌ی دیگر را خواند. یعنی چند صفحه از کتاب را خوانده است؟

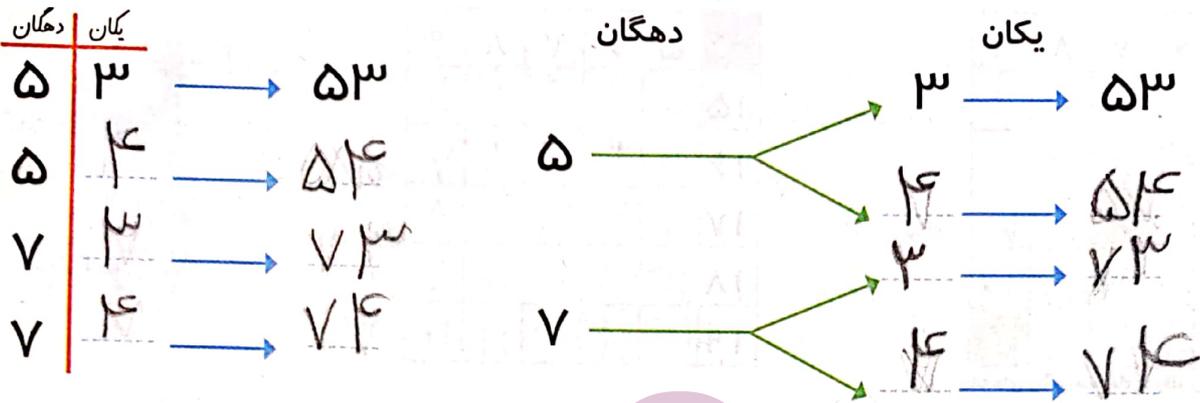
۳- ریحانه دیروز ۱۴ تخم مرغ را از قفس مرغ‌ها جمع کرد و آن‌ها را در یخچال گذاشت. مادر او برای درست کردن شام ۶ تخم مرغ را استفاده کرد. چند تخم مرغ باقی مانده است؟

خلاق باش

توشه‌ای برای موفقیت

آقای بهرامی از دانش آموزان خواست جواب جمع $7+6$ را به دست آورند. علی عددها را با انگشتان دست خود نشان داد و گفت: آقا ۷ همان ۵ و ۲ است و ۶ هم ۵ و ۱ است. پس $7+6$ را می‌توان به صورت $5+2+5+1$ گفت. ۵ و ۵ می‌شود ۱۰، پس جواب این جمع ۱۳ است. محسن گفت: من ۳ تا از روی ۶ برمی‌دارم و به ۷ می‌دهم تا یک دسته‌ی ۱۰ تایی درست شود. حالا این ۱۰ را با ۳ تایی که از ۶ باقی مانده، جمع می‌کنم. مجید گفت: من ۴ تا از روی ۷ برمی‌دارم و به ۶ می‌دهم تا یک دسته‌ی ده تایی درست شود. بعد ۱۰ را با ۳ تایی باقی مانده از ۷ جمع می‌کنم. سعید گفت: من از روی جدول عددهای ۱ تا ۱۰۰ ابتدا ۷ را پیدا کردم و ۶ تا بعد از آن را شمردم. حسین گفت: آقا من با پدرم جمع‌های دوقلو را تمرین کردم و می‌دانم $6+6$ می‌شود ۱۲، پس اگر یکی به ۱۲ اضافه کنم، جواب $7+6$ به دست می‌آید. آقای بهرامی از این‌که این تعداد راه حل خوب در کلاس مطرح شده بود، خیلی خوش حال شد. شما هم روش حل خود را بیان کنید.

۱- همهی عددهای دو رقمی را بنویسید که رقمهای یکان آن ۳ و ۴ و رقم دهگان آن ۵ و ۷ باشد.

۲- حاصل جمعهای زیر ۶ می شود. مانند نمونه جمعهایی را بنویسید که حاصل جمع برابر ۶ شود.

$0 + 6 = 6$ $4 + 2 = 6$ $2 + 4 = 6$ $2 + 4 = 6$
 $5 + 1 = 6$ $6 + 0 = 6$ $3 + 3 = 6$

۳- این جمعها را با یک نظم مشخص در جدول زیر بنویسید.

+	۰	۱	۲	۳	۴	۵	۶
	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰

الگویابی کن

ایران توتنه

الگوهای عددهای زیر را ادامه دهید.

۷۱ - ۷۲ - ۷۳ - ۷۴ - ۷۵ - ۷۶ - ۷۷ - ۷۸ - ۷۹ - ۸۰ - ۸۱ - ۸۲

۲ - ۴ - ۶ - ۸ - ۱۰ - ۱۲ - ۱۴ - ۱۶ - ۱۸ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۴ - ۲۶ - ۲۸

۳ - ۶ - ۹ - ۱۲ - ۱۵ - ۱۸ - ۲۱ - ۲۴ - ۲۷ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۶ - ۳۹ - ۴۲

برای پیدا کردن همهی حالتهایی که در یک مسئله اتفاق می افتد، می توان آن ها را به طور منظم نوشت تا مطمئن شویم چیزی جا نیفتاده است.

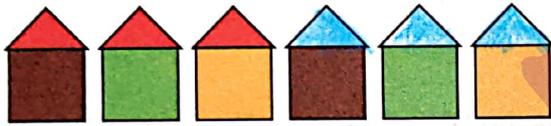

برای رنگ کردن مثلث از رنگ‌های آبی یا قرمز و برای رنگ کردن مربع از رنگ‌های قهوه‌ای، سبز و زرد استفاده کنید. به چند روش می‌توانید شکل رو به رو را رنگ کنید؟

رنگ کردن شکل‌ها را به صورت منظم ادامه دهید.

روش اول

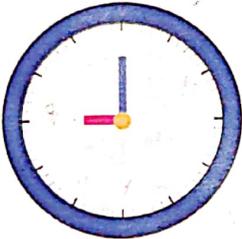

روش دوم

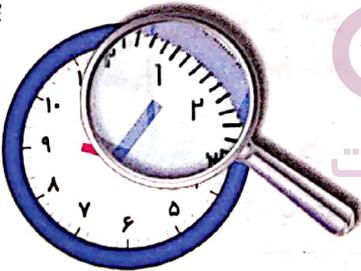
نظم روش اول و دوم چه تفاوتی با هم دارد؟ در روش اول رنگ مربع‌ها در هر مربع یکسان بود ولی رنگ مثلث‌ها تغییر کرد. در روش دوم رنگ مثلث‌ها در هر سه مثلث ثابت و رنگ مربع‌ها تغییر می‌کند.

کامل کن

عددهای ساعت روبه‌رو را بنویسید و بگویید چه ساعتی را نشان می‌دهد؟

در شکل روبه‌رو عقربه‌ی بزرگ ساعت حرکت کرده است. روی این قسمت ساعت ذره‌بین گذاشته‌ایم تا معلوم شود این عقربه چقدر جلو رفته است.

توشه‌ای برای موفقیت

هر قسمت کوچک یک دقیقه است. این عقربه چند دقیقه جلو رفته است؟

فکر کردن همراه با نظم به حل مسئله‌ها کمک می‌کند. ممکن است ترتیبی که برای نوشتن جواب‌ها انتخاب می‌کنیم، با افراد دیگر تفاوت داشته باشد. آن چه اهمیتی دارد، وجود یک نظم و ترتیب مشخص است.

جمع و تفریق دو عدد دو رقمی

۱- دسته‌های ده‌تایی و یکی را روی میز قرار دهید. یک دسته‌ی ده‌تایی و ۴ یکی بردارید و عدد ۱۴ را درست کنید. برای درست کردن عدد ۲۳ چند دسته‌ی ده‌تایی و چند یکی برمی‌دارید؟ ۲ دسته‌ی ده‌تایی و سه یکی برمی‌داریم.

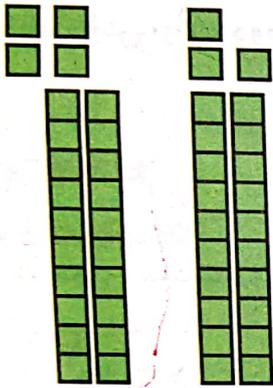

فعالیت

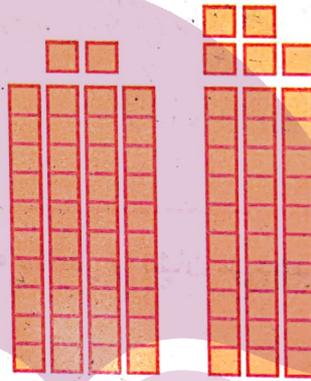
حالا با کنار هم گذاشتن ده‌تایی‌ها و یکی‌ها حساب کنید این دو عدد روی هم می‌شود؟ به همین ترتیب ۲ عدد دو رقمی دیگر درست کنید و حاصل جمع آن‌ها را به دست آورید. این کار را چند مرتبه تکرار کنید.

۳۷

۲- با توجه به شکل‌ها، حاصل جمع‌ها را پیدا کنید.

$$24 + 23 = 47$$

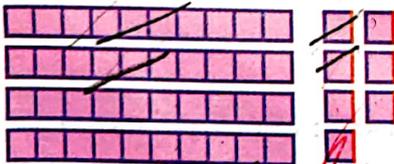

$$42 + 35 = 77$$

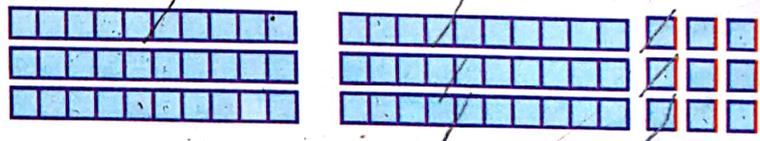
برای جمع کردن دو عدد دو رقمی ابتدا دسته‌های ده‌تایی را با هم جمع می‌کنیم، سپس یکی‌ها را با هم جمع می‌کنیم.

توشه‌ای برای موفقیت

۳- با خط زدن دسته‌های ده‌تایی و یکی، حاصل تفریق‌ها را به دست آورید.

$$47 - 22 = 25$$

$$49 - 43 = 6$$

برای تفریق دو عدد دو رقمی نیز ابتدا از دسته‌های ده‌تایی کم می‌کنیم، سپس از یکی‌ها برمی‌داریم.

فعالیت

۱- مجید جمع $۳۴+۲۳$ را به صورت ستونی نوشت و جواب جمع را به صورت روبه‌رو به دست آورد. شما توضیح دهید جواب‌های ۵۴ و ۵۷ چگونه به دست آمده است.

$$\begin{array}{r} ۳۴ \\ + ۲۳ \\ \hline \end{array}$$

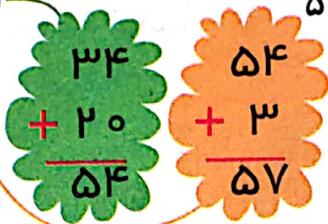
افزافه کردن ده تایی‌ها

$$\begin{array}{r} ۳۴ \\ + ۳ \\ \hline \end{array}$$

افزافه کردن یکی‌ها

$$\begin{array}{r} ۳۴ \\ + ۲۰ \\ \hline ۵۴ \end{array}$$

حاصل جمع دو عدد

۲- مجید تفریق $۴۷-۲۲$ را به صورت ستونی نوشت و جواب تفریق را به صورت زیر به دست آورد. شما توضیح دهید جواب‌های ۲۷ و ۲۵ چگونه به دست آمده است.

$$\begin{array}{r} ۴۷ \\ - ۲۲ \\ \hline \end{array}$$

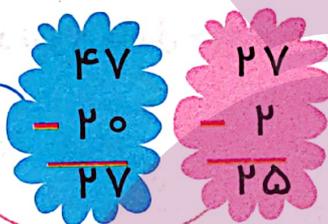
کم کردن ده تایی‌ها

$$\begin{array}{r} ۴۷ \\ - ۲ \\ \hline \end{array}$$

کم کردن یکی‌ها

$$\begin{array}{r} ۴۷ \\ - ۲۰ \\ \hline ۲۷ \end{array}$$

حاصل تفریق دو عدد

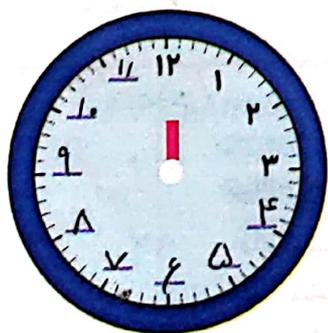
حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$\begin{array}{r} ۳۵ \\ + ۲۳ \\ \hline ۵۵ \\ + ۳ \\ \hline ۵۸ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۴۱ \\ + ۳۷ \\ \hline ۷۸ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۵۰ \\ + ۲۹ \\ \hline ۷۹ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۷۶ \\ - ۲۳ \\ \hline ۵۳ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۹۵ \\ - ۸۴ \\ \hline ۱۱ \end{array}$	$\begin{array}{r} ۴۹ \\ - ۲۰ \\ \hline ۲۹ \end{array}$
--	--	--	--	--	--

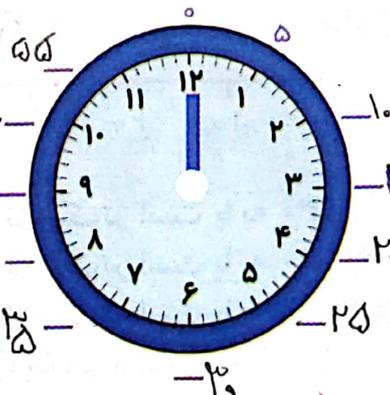

کار در کلاس

الگویابی کن

اگر عقربه‌ی کوچک حرکت کند، ساعت‌های کامل را بنویسید.

اگر عقربه‌ی بزرگ حرکت کند، در جاهای خالی عدد مناسب را بنویسید.

۱- مانند نمونه جمع و تفریق‌ها را با رسم شکل انجام دهید.

$$\begin{array}{r} 23 \\ + 14 \\ \hline 37 \\ + 4 \\ \hline 41 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 31 \\ + 10 \\ \hline 41 \\ + 0 \\ \hline 41 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 33 \\ \hline 57 \\ + 3 \\ \hline 60 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \\ - 22 \\ \hline 25 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ - 6 \\ \hline 23 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 14 \\ - 0 \\ \hline 14 \end{array}$$

۲- مانند نمونه حاصل جمع و تفریق‌ها را با نوشتن راه حل به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 49 \\ - 27 \\ \hline 22 \\ - 7 \\ \hline 15 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 23 \\ + 14 \\ \hline 37 \\ + 4 \\ \hline 41 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ - 16 \\ \hline 30 \\ - 6 \\ \hline 24 \end{array}$$

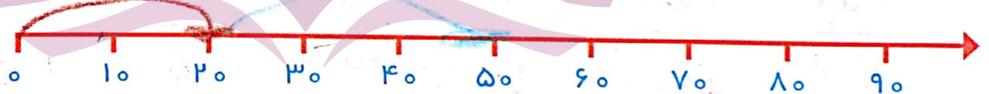
$$\begin{array}{r} 24 \\ + 24 \\ \hline 48 \\ + 4 \\ \hline 52 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 67 \\ - 30 \\ \hline 37 \\ - 4 \\ \hline 33 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 20 \\ + 29 \\ \hline 49 \\ + 9 \\ \hline 58 \end{array}$$

۳- با کمک محور اعداد جواب جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$20 + 30 = 50$

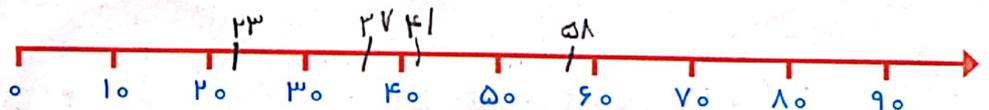

$70 - 40 = 30$

عددهای ۲۳ و ۳۷ و ۴۱ و ۵۸ را روی محور اعداد به صورت تقریبی نشان دهید.

تقریب بزن

حالا مشخص کنید عدد ۲۳ به ۲۰ نزدیک‌تر است یا به ۳۰؟

حالا مشخص کنید عدد ۳۷ به ۳۰ نزدیک‌تر است یا به ۴۰؟

حالا مشخص کنید عدد ۴۱ به ۴۰ نزدیک‌تر است یا به ۵۰؟

حالا مشخص کنید عدد ۵۸ به ... نزدیک‌تر است یا به ۶۰؟

جمع و تفریق دو عدد (ادامه)

۱- آموزگار امروز هم با دسته‌های ده‌تایی و یکی به کلاس وارد شد و به هر گروه تعدادی از آن‌ها را داد و گفت جواب جمع $24+37$ را پیدا کنید. شما هم دست به کار شوید.

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 37 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ + 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 61 \\ \hline \end{array}$$

اضافه کردن ده تایی‌ها
اضافه کردن یکی‌ها
حاصل جمع دو عدد

$$\begin{array}{r} 24 \\ + 30 \\ \hline 54 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ + 7 \\ \hline 61 \end{array}$$

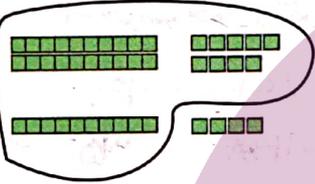
حاصل جمع دو عدد را پیدا کنید.

به همین ترتیب جواب جمع‌های زیر را به کمک دسته‌های ده‌تایی و یکی پیدا و جاهای خالی را کامل کنید و کنار هر کدام شکل بکشید.

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 39 \\ + 4 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 37 \\ + 25 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 57 \\ + 5 \\ \hline 62 \end{array}$$

۲- وقتی همه‌ی دانش‌آموزان جمع کردن را یاد گرفتند، آموزگار از آن‌ها خواست حاصل تفریق $35-17$ را به دست آورند.

ابتدا از عدد اول دسته‌های ده‌تایی را بردارید. سپس از عدد باقی مانده یکی‌ها را بردارید.

$$\begin{array}{r} 35 \\ - 17 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ - 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ \hline \end{array}$$

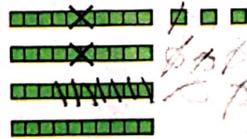
کم کردن ده تایی‌ها
کم کردن یکی‌ها
حاصل تفریق دو عدد

به همین ترتیب با وسایلی که در اختیار دارید، جواب تفریق‌های زیر را پیدا و جاهای خالی را کامل کنید و کنار هر کدام شکل بکشید.

$$\begin{array}{r} 43 \\ - 27 \\ \hline \end{array}$$

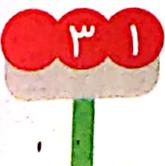
$$\begin{array}{r} 23 \\ - 7 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 18 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ - 14 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ - 4 \\ \hline 54 \end{array}$$

کار در کلاس

۱- می‌توانید به کمک جدول اعداد ۱ تا ۱۰۰ حاصل جمع و

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

تفریق‌ها را پیدا کنید. برای پیدا کردن جواب جمع $۲۴+۳۲$ ابتدا ۲۴ را پیدا کنید، ۳ تا ۱۰ تایی به آن اضافه کنید یعنی چند ردیف در جدول پایین می‌روید؟ حالا به اندازه‌ی ۲ تا یکی رو به جلو حرکت کنید. حاصل جمع چند شد؟ برای پیدا کردن حاصل تفریق $۴۷-۳۴$ ابتدا ۴۷ را پیدا کنید. ۳ ده تایی از آن کم کنید. یعنی چند تا ردیف بالا می‌روید؟ حالا به اندازه‌ی ۴ تا یکی رو به عقب حرکت کنید. حاصل تفریق چند شد؟

۲- جواب جمع و تفریق‌ها را مانند نمونه به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 17 \\ + 19 \\ \hline 36 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 25 \\ + 35 \\ \hline 60 \\ + 5 \\ \hline 65 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \\ + 46 \\ \hline 75 \\ + 4 \\ \hline 79 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 74 \\ - 17 \\ \hline 57 \end{array}$$

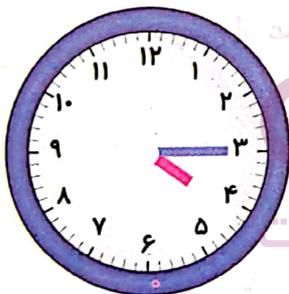
$$\begin{array}{r} 80 \\ - 14 \\ \hline 66 \\ - 4 \\ \hline 62 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 \\ - 38 \\ \hline 24 \\ - 8 \\ \hline 16 \end{array}$$

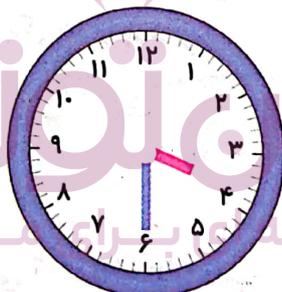
$$\begin{array}{r} 47 \\ - 25 \\ \hline 22 \\ - 5 \\ \hline 17 \end{array}$$

ساعت چند است؟ مانند نمونه بنویسید.

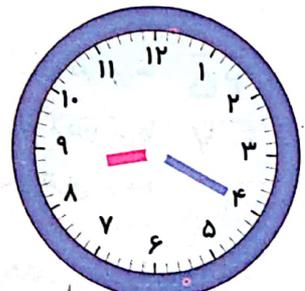
کامل کن

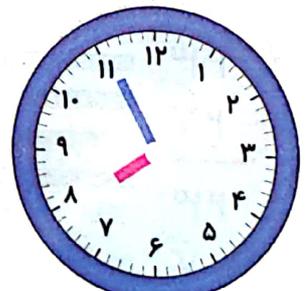
ساعت ۳ و ۱۵ دقیقه است.

ساعت ۳ و ۳۰ دقیقه است.

ساعت ۸ و ۱۵ دقیقه است.

ساعت ۸ و ۵۵ دقیقه است.

۱- حاصل جمع و تفریق‌ها را به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 23 \\ + 57 \\ \hline 74 \\ + 7 \\ \hline 81 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 60 \\ - 14 \\ \hline 46 \\ - 2 \\ \hline 44 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 54 \\ - 21 \\ \hline 33 \\ - 1 \\ \hline 32 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 59 \\ + 27 \\ \hline 79 \\ + 7 \\ \hline 86 \end{array}$$

۲- مهدی ۲۶ دقیقه به نوار قرآن گوش داد و سپس ۱۷ دقیقه روان خوانی آن آیات را تمرین کرد. مهدی چند دقیقه برای یادگیری قرآن وقت گذاشته است؟

$$\begin{array}{r} 26 \\ + 17 \\ \hline 43 \\ + 7 \\ \hline 50 \end{array}$$

مهدی ۵۰ دقیقه برای یادگیری قرآن وقت گذاشته است.

۳- تکالیف ریاضی و علوم مهدیه ۵۵ دقیقه طول کشید. اگر تکالیف علوم او ۲۹ دقیقه زمان برده باشد، مهدیه در چند دقیقه تکلیف ریاضی نوشته است؟

$$\begin{array}{r} 55 \\ - 29 \\ \hline 26 \\ - 9 \\ \hline 17 \end{array}$$

تکالیف مهدیه ۲۶ دقیقه وقت برده است.

تقریب بنزن

۱- ۴۷ به چه عددی نزدیک تر است؟ ۴۰ یا ۵۰؟
 ۲- ۲۱ به چه عددی نزدیک تر است؟ ۲۰ یا ۳۰؟
 ۳- مانند نمونه جواب جمع و تفریق‌های زیر را به صورت تقریبی به دست آورید.

$47 \rightarrow 50$	$71 \rightarrow 70$	$39 \rightarrow 40$
$+ 21 \rightarrow + 20$	$+ 24 \rightarrow + 20$	$+ 25 \rightarrow + 30$
$\hline 70$	$\hline 90$	$\hline 70$

$81 \rightarrow 80$	$89 \rightarrow 90$	$52 \rightarrow 50$
$- 28 \rightarrow - 30$	$- 51 \rightarrow - 50$	$- 25 \rightarrow - 20$
$\hline 50$	$\hline 40$	$\hline 30$

روش پیدا کردن جواب جمع و تفریق تقریبی را توضیح دهید و برای آن یک مثال بنویسید.

در جمع و تفریق تقریبی ابتدا یک فلش رو بروی اعداد گذاشته و آن را به صورت

تقریبی یعنی نزدیک به هر کدام از ده تایی که هست می نویسیم پس جمع یا تفریق

اعداد تقریبی را حساب می کنیم مثل

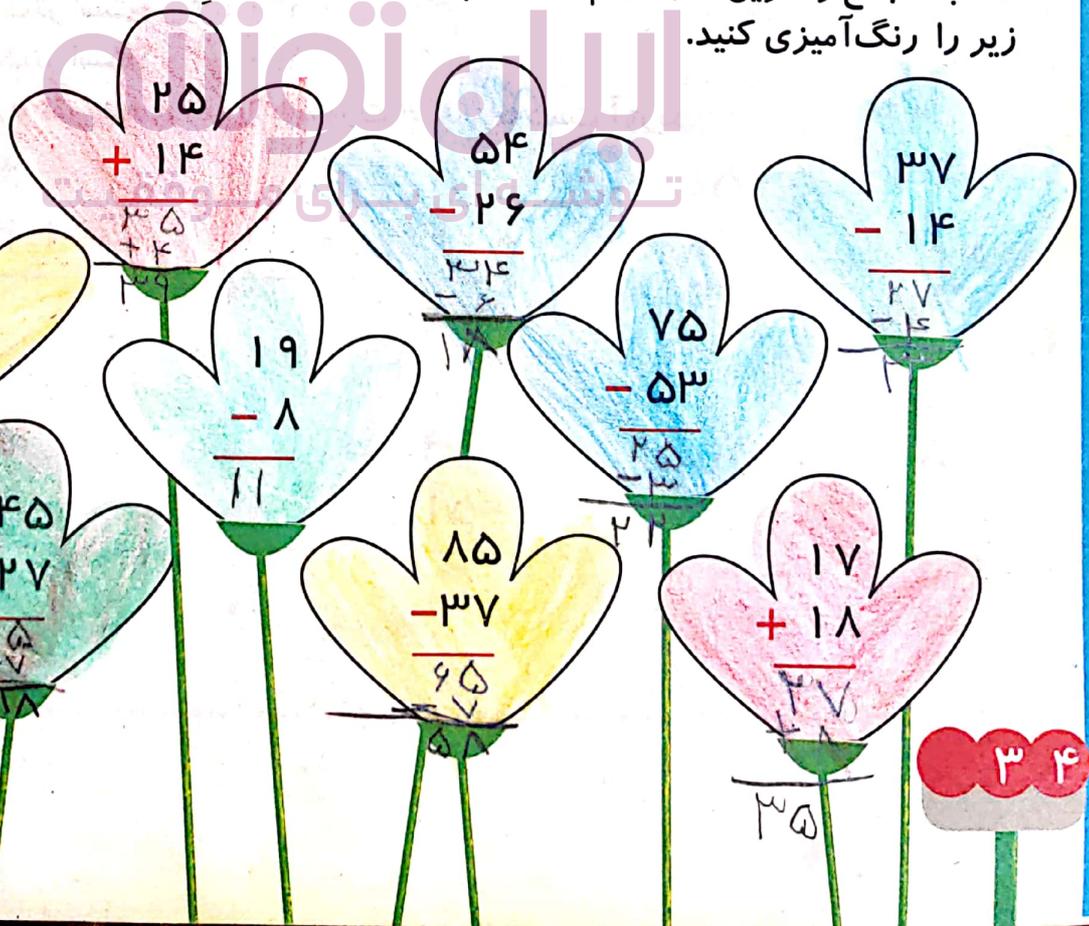
$$\begin{array}{r} 43 \\ + 26 \\ \hline 69 \end{array}$$

تمرین

۱- ابتدا جمع و تفریقها را انجام دهید. سپس با توجه به جدول رنگ، گل های زیر را رنگ آمیزی کنید.

رنگ	حاصل جمع یا تفریق
سبز	عددهای بین ۱۰ تا ۲۰
آبی	عددهای بین ۲۱ تا ۳۰
قرمز	عددهای بین ۳۱ تا ۴۰
زرد	عددهای بین ۴۱ تا ۵۰

۲- جواب جمع و تفریق‌ها را به صورت تقریبی به دست آورید.

$$\begin{array}{r} 53 \rightarrow 50 \\ + 29 \rightarrow + 30 \\ \hline 80 \end{array}$$

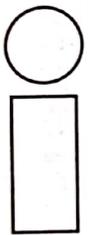
$$\begin{array}{r} 68 \rightarrow 70 \\ - 41 \rightarrow - 40 \\ \hline 30 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 29 \rightarrow 30 \\ + 49 \rightarrow + 50 \\ \hline 80 \end{array}$$

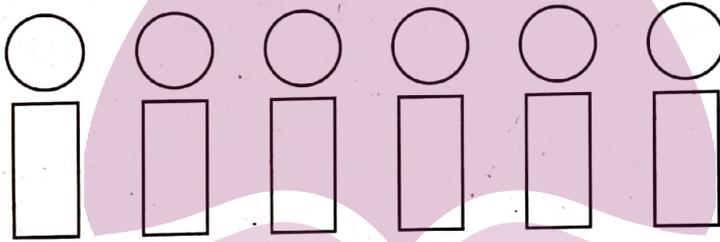
$$\begin{array}{r} 55 \rightarrow 60 \\ + 32 \rightarrow + 30 \\ \hline 90 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 81 \rightarrow 80 \\ - 37 \rightarrow - 40 \\ \hline 40 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 47 \rightarrow 50 \\ - 20 \rightarrow - 20 \\ \hline 20 \end{array}$$

۳- اگر برای رنگ کردن دایره، رنگ‌های قهوه‌ای و قرمز و آبی و برای رنگ کردن مستطیل، رنگ‌های زرد و نارنجی را به کار ببریم، به چند حالت می‌توانیم این شکل را رنگ کنیم؟

۴- چند عدد ۲ رقمی می‌توان نوشت که رقم یکانش ۴ یا ۵ و رقم دهگان آن ۶ یا ۷ یا ۸ باشد؟

ایران نوشته

۵- الف) زهرا ۲۴ صدف از ساحل دریا جمع کرد و به برادرش علی که ۴۹ صدف جمع کرده بود، داد. حالا برادر زهرا چند صدف دارد؟

$$\begin{array}{r} 49 \\ + 24 \\ \hline 73 \end{array}$$

حالا برادر زهرا ۷۳ صدف دارد

ب) علی از صدف‌هایش ۴۵ تا را انتخاب و با آن‌ها یک کاردستی درست کرد. حالا چند صدف برایش باقی مانده است؟

